

Alte Drucke

**DE NOTHIS || SPVRIISQVE FILIIS.|| LIBER SINGVLARIS ||
Gabrielis Palaeoti, S. Romanae Ecclesiae || Cardinalis, ac
Bononiensis || Iurisconsulti.|| IN ...**

Paleotti, Gabriele

Frankfurt/Main, 1574/(1573)

VD16 ZV 26219

CAP. XXII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149688

- 1 Quatuor coniecturae principales ad probandum aliquem esse filium.
- 2 Practica in probanda filiatione.
- 3 Natus domi ex viro & uxore, filius praesumitur.
- 4 Educatus tractatusq; ut filius, est in possessione filiationis.
- 5 Petens hereditatem ut filius, quid probare debeat.
- 6 Quando in petitorijs sola possessio non sufficiat.
- 7 Ex tractatione paterna acquiritur filio ius proprietatis & possessionis.
- 8 An sufficiat unicus actus.
- 9 Quasi possessio filiorum, tam mortuo, quam vivente patre acquiritur.

CAP. XXII.

a Guil. Ben.
c. Raynutius.
3. par. ver que
filium. Paris.
conf. 10. 13. in
2. Ruin conf.
52. 53. in 5. Go-
zad. conf. 12.
13. & alij in-
fra.

V M ergo filij non certis
attestationibus, sed præ-
sumptionibus tantū pro-
bari soleant, tractandū no-
bis nunc est, quænam illæ
sint, unde hoc possimus colligere, & filio-
rum causam adiuuare. Quæ res latè
sanè patet. a Sed sciendum est, quatuor
præcipuè in Iure tradi coniecturas, qua-
rum alijs utimur ad ius ipsum proprie-
tatis

tatis filiorum demonstrandum, alijs ad id tātū, vt eos in quasi possessione filiorū esse probemus. *a* Prima est, vt quis ex viro & vxore simul habitatibus dominatus dicatur, quē quidem directo proprietatem respicit. *b* Alia tres magis ad quasi possessionem videntur pertinere, quamuis & cum ijs quandoq. ius proprietatis sit coniunctum, vt infrā declarabimus. Suntq. hæ: Videlicet, vt filium ab ijs quos parentes asserimus, filiorum more educatum tractatūq. ostendamus. *c* Inde ita etiam ab ijs sapius filium nominatum. *d* Vltimò, vt talem in vicinia ab alijs quoq. habitū fuisse probemus. *e* Quæ omnia, si simul concurrerint, dubium non est, satis quem filium declaratum esse. *f* Vnde & cautè periti aduocati solent, duobus hæc omnia formulis complecti, vt eodem tempore nedum proprietatis, sed & quasi possessionis ius filio acquirant, vt egregiè Bartolus tradidit. *g* Ast quotiens nō hæc simul coniuncta sunt, tunc quæri potest, an vlla ex his indicia saltem coniecturam aliquam præbeant, vnde quis filius præsumi possit.

Dicemus igitur primò, an vnaquæque ex his presumptionibus apta sit alicui ius filiorū tribuere. Dein differemus, quotiēs plures inter se huiusmodi aduersantur cōiecturæ,

a Docto. c. pertuas. de proba. Abb. Butr. c. Michael, de fil. presb. Alexā. consil. 51. in 1. b 1. filium, de his qui sui. Bart. l. non epistolis. C. de prob. c 1. r. §. ad quæstionem, de quæstio. d Gl. d. c. Michael. e l. si vicinis. C. de nupt. c. illud, de præsumpt. f Bar. Bal. d. l. filium. Dec. consil. 54. Socin. Iunior consil. 86. col. pen. in 2. g Barto. l. nō nudis. C. de probat. & l. 1. C. quor. bon.

ieſturæ, quænam potiores ſint, & alijs
 3 præferendæ. Principio conſtat, ſi nullum
 aliud omnino de alicuius cõditione exi-
 ſtat indicium, ex eo tantum, quod quis ex
 viro & vxore domi natus ſit, rectè etiam
 filium illum probari, eoq; tantum argu-
 mento illum tutum eſſe. *a* Eſt enim hæc
 coniectura adeo potens, vt licet interim
 mulier cum alijs conſuetudinem habue-
 rit, præſumatur tamen potiùs mariti fi-
 lius quàm adulteri, *b* quod nedum in iu-
 ſtis filijs, ſed & in naturalibus tantum li-
 beris, quos quis ex concubina ſuſcepit,
 traditum eſt, *c* atque ob hanc rationem,
 ſi quis cum alia quoque muliere verſare-
 tur, quamuis non in ſchemate concubine,
 eam tamen domi proprijs ſumptibus ale-
 ret & cuſtodiret, is qui ab ea genitus eſſet,
 4 huius potiùs viri quàm alterius filiũ cen-
 ſendum Doctores voluerunt. *d* Quod ſi
 nihil de natalibus cõſtet, id verò tantum-
 modò pateat, quem vt filium ab aliquo e-
 ducatum tractatumq; eſſe, ſufficit & hoc
 ipſum ad filium, in quaſi poſſeſſione con-
 ſtituendum, *e* ex qua probandi onus in
 aduerſarium trãſferretur, ſi quis cum fi-
 lium neget, vt communi omniũ opinio-
 ne receptum eſt. *f* Exiſtimauit autem
 Baldus hoc eo tantum caſu admittendum
 eſſe, quotiens de hac re obiter quodam-
 modo

a d. l. filium.

b l. miles. §. defuncto, de adult. Dec. cõ fil. 657.

c Gloſ. c. Michael, de fil. presbyt.

d Anch. conf. 225. dicemus infra cap. 28.

e l. r. §. ad quaſtionem, de quaſtio.

f Abb. Felin. Dec. cap. per tuas, de prob.

Bart. l. r. C. quor. bon. A- lex. cõf. 83. in 7.

modo, non principaliter ageretur. *a* Si quis enim alicuius hæreditatem ea tantū ratione sibi decerni postularer, quod ab eo vt filius esset tractatus, nihil ageret, cū ex tractatione quidem in quasi possessione constituatur, at verò in petitorijs non possessionem tantū probare sufficiat, sed etiam titulum & dominium, *b* quam quidem Baldi opinionem Salicetus, Alber. Ias. & plerique alij secuti sunt. *c* Sed contrā plures maximæ autoritatis viri, & rectissimè, vt arbitror, sensere, qui generaliter id prodidere, si quis se vt filium tractatū doceat, sat illum, nisi contrarium probetur, se filium & docuisse, & vt filium admittendum, licet hæreditatē petat. *d* Ad rationem verò Baldi respondebant aliqui, *e* quod vbi possessionis quæstio & proprietatis simul est, iudex ex officio potest cui sibi videtur onus probandi iniungere, *f* Cū verò hoc casu cognouerit, me quasi possessionem iam probasse ex educatione parentum, tunc eius partes futuras, vt in aduersarium contrariam probationem reiiciat proprietatis, quam si aduersarius non docuerit, tunc me possessorē ex ea sola quasi possessione iudicio superiorem futurum, *g* & ita hoc solum mihi remedium profuturum, ad obtinendam & possessionis & proprie-

K

tatis

b l. sicuti. §. sed si, si serui. vin. Doct. l. cū res. C. de proba. Bart. l. quidā in suo, de cond. inst. c. Sal. Alb. l. non ignorat. C. qui acc. nō poss. Ias. l. neque. C. de testam. Alc. reg. 3. præsum. 33. d. Bar. l. 1. §. 1. de quas. & l. non nudis. C. de prob. Alex. conf. 51. in 1. Ang. 37. in fin. Dec. 54. nu. 3, vbi hāc communem ait. Paris. cōf. 10. nu. 110. in 2. c. Alex. d. cōf. 51. num. 7. f. l. cū de tate, de prob. g. l. si filius, de probat.

tatis etiam causam. Quam quidem sententiam ego & duplici ratione confirmo.

6 Primò, quia regula est, ubi quis est in possessione Iuris, quod circa personas versatur, ex eo & omni probandi onere leuatum esse, *a* licet secus sit in Iuribus realibus, in quibus sola possessio non sufficit. *b* Sed cum nos hic agamus de quasi possessione Iuris personalis, meritò dicendum erit, hac sola quasi possessione probata, cetera non amplius esse necessaria. Secundò animaduerto, tunc hanc solam possessionem in petitorijs non prodesse, prout dicebat Baldus, *c* ubicunque scilicet rei ipsius, de qua quæritur, origo & primæuus status possessioni nostræ prorsus est contrarius, potiusq; cum aduersarij iure consentit, tunc enim cum rei illius naturalis qualitas possessioni directò repugnet nostræ, si volumus ex tali possessione causam nostram subleuare, afferenda in primis nobis est ratio illius possessionis, ut ostendamus, quare res illa sua pristina conditione relicta, ita à nobis cœpta sit possideri, ad aliūque se cursum deflexerit, ut rectè Bartolus & ceteri declarant. *d* Sed cum hac nostra quasi possessio Iuris filiorum, eius modi non sit, nec necessariò contrariam partem aduersus nos tueatur, præsertim cum

a l. circa, ubi Bart. Bald. de probat.

b l. sicuti. §. sed si, si serui. vind. & ita procedat arg. Baldi, suprà.

c suprà. in argum. contr.

d Bart. l. si prius, de ope. nou. nunc. nu. me. 18. Iaf. nu.

44.

cum

cum in dubio quilibet de legitimo natus a diximus su
matrimonio existimetur, a propterea & pra ca. 20.
ex sola hac quasi possessione vnumquem-
que filium probari dico, quod & Accur-
fius censuit, & Albericus optima ratione b Glo. Alb. 1.
7 confirmavit. b Accedit his quod cum pri non ignorat.
mum obsequia hæc parentum erga filios C. qui accus.
probata sunt, nedum de quasi possessione, non pos.
sed & de proprietate constare dicitur, ex
quo non nisi coniecturis res doceri potest,
vt Cornæus ait, c qui idem refert con- c conf. i. in 3.
trarias partes à Fulgofio fuisse tractatas, col. 12. 13.
quas is quandoque imprudenter secutus
erat, in hacq; & ipsum sententia demum
constituisse. Ideoque eam contra Baldum,
& veriore & receptiorem esse præter
Cornæum & Alexan. qui in eodem facto
interrogati, ita responderunt, d & Decius
etiam alijs rationibus attestatus est, e qui
8 & illud adiunxit, f sat esse tractatum
hunc ex vnico tantum actu deprehendisse,
vbi & nominatio concurrat, licet alijs
ad hoc continuum decennij spacium, vt
in mariti cohabitatione alias diximus, so-
leant exposcere. g Crederemque ego
hanc quasi possessionem, non solum viuen-
te, sed & mortuo patre acquiri posse, vbi
9 quis ab alijs, vt defuncti filius tractatus
esset, aduersus enim eos videtur se filius
recte tueri posse, cum in quasi possessio-

d Corn. d. cō
fil. Alex. 88. in
7. num. 7.
e Dec. cōf. 54.
f c. per tuas,
de prob. nu. 9
in fi. arg. c. cō
fult. de iur. pa
trona.
g Abb. ca. il-
lud, de pta-
sumpt.

a conf. 25.
col. 5. in 4.

b sic & Ang.
in l. liberoru.
in princ. de
infam. allega-
tus ab Alex.
suprà d. conf.
25.

ne ex illorum erga se gestis fuerit consti-
tutus, quod etsi Alexander negasse prima
facie videtur, a si quis tamen subtilius
eam facti speciem intueatur, animaduer-
ter non contrarium, sed diuersum potius
illius responsum esse. b Et hæc quoad
natales & paterna in filios officia.

AN EX SOLA PAREN-
tum nominatione, aut viciniæ
fama quis filius cen-
seatur.

- 1 *Simplex nominatio filij, non probat quæ
esse filium, & quare.*
- 2 *Quibus tamen casibus sufficiat.*
- 3 *Fama est loco semiplena probationis.*
- 4 *Fama transfert onus probandi in aduer-
sarium.*
- 5 *Quando fama plenè probet.*
- 6 *Quis modus seruandus in probando ali-
quem esse filium.*

C A P. XXIII.

Sequitur tertia coniectura,
quæ ex parentum oritur no-
minatione, quando ij ali-
quem vt filiū appellassent.
Quæ tamen sola per se satis
sanè